

UTJELOVLJENA MILOST BOŽJA

(Poslanica božićne ponoćke)

Sv. Pismo često puta govori o milosti Božjoj. Tolike su njezine diobe i podrazdiobe u dogmatskim udžbenicima. Ipak možemo općenito kazati, da je milost spasiteljsko djelovanje Boga u čovjeku. Ono je odlučeno od vječnosti, a za nas je postalo vidljivim i djelatnim u otkupiteljskom djelu Kristovu. "Milost je Bog, koji otkupljuje - milost je otkupljeni čovjek" (Trenkler).

O milosti (charis) govor je i u Poslanici, koja se čita na božićnoj ponoćki. Liturgija uzimlje ulomak iz poslanice sv. Pavla učeniku sv. Titu, kojega je Pavao ostavio na Kreti, da nastavi apostolski rad i uredi crkvene prilike. Tit. 2, 11-15.

"Pređragi! 11 Pojavila se milost Božja spasiteljska svim ljudima. 12 Poučava nas, da se odrečemo bezbožnosti i svjetovnih želja, te trijezno, pravedno i pobožno živimo na ovom svijetu 13 čekajući blaženu nadu i objavu slave velikoga Boga i Spasitelja našega Isusa Krista. 14 On je dao samoga sebe za nas, da nas otkupi od svakoga bezakonja i sebi očisti narod izabrahi, koji revnuje oko kreposnih djela. 15 Na ovaj način govori i potiči i kori sa svim ugledom u Kristu Isusu Gospodinu našemu".

11 Čitav povjesni tok označavaju dva dolaska Kristova na svijet: Božić i sudnji dan. Pojavila se (epifane) označuje odredje ni povjesni događaj. Glagol fanein označuje odredjenu činjenicu: Kristov dolazak s neba na zemlju, tajanstvenu "epifaniju". Pri

je pojava "velike tajne pobožnosti u tije-
lu" (1 Tim. 3, 16) svijetlo čovječeg razū-
ma i nesavršene objave u Starom Zavjetu bi-
lo je zastrto sjenom. U prvoj Spasitelje-
voj epifaniji ostvario se veliki središnji
dogodjaj povijesti. Zaista, pojavila se mi-
lost Božja, koja spasava sve ljude. Milosr-
dna Božja ljubav (hesed), o kojoj često go-
vori objava Starog Zavjeta, postala je na-
pokom vidljiva u Sinu Božjemu, koji je na
sebe uzeo ljudsku narav. U njemu stanuje
pununa božanstva tjelesno (Kol. 2, 9). Od
punine njegove svi mi primismo milost za
milost (Iv. 1, 16). - Spasiteljska milost,
o kojoj govori apostol Pavao, konkretizira-
la se u Isusovu zemaljskom životu od utje-
lovljenja do uzašašća kao objava-epifanija
Božjega milosrdja. Ova EPIFANIJA UPRAVLJA
NAŠE POGLEDE PREMA PARUZIJI, konačnom Isu-
sovu dolasku na svijet na koncu vremena. Iz-
raz "paruzija" upotrebljava apostol u dru-
gim nepastoralnim poslanicama, a u pastoral-
nim piše o kršćanskom životu kao plodu prve
epifanije i kao pouzdanom iščekivanju druge.
12 Ova spasiteljska milost poučava nas
i odgaja (paideuosa) ne samo gledom na ra-
zum, već i moralno upućujući nas u krepost-
an život. Milost nas odgaja, da se odrečemo
(aor. arnesamenoj), t. j. da potpuno preki-
nemo s nevjernim i nemoralnim poganstvom,
koje ne iskazuje Bogu dužnu počast. Treba
potpuno prekinuti sa svjetskim željama, stra-
stima i požudama. Ukratko: treba se odreći
sotone, njegovih djela i njegova sjaja, ka-
ko to Crkva traži od nas na obredu krštenja.
Apostol sažimlje cjelokupni kršćanski život

u tri izraza: TRIJEZNO, PRAVEDNO, POBOŽNO. Trijezno označuje kontrolu nad samim sobom prije svega po umjerenosti. Krepost pravednosti daje svakom svoje. Pobožnost označuje dužno poštovanje i poklon Gospodinu Bogu.

13 Po ulivenoj nam od Boga kreposti nade mi se pouzdajemo, da ćemo postići vječnu sreću u nebu. To će ujedno biti objava velikoga Boga i Spasitelja našega Isusa Krista, t. j. druga epifanija na koncu svijeta.

14 U ovoj drugoj epifaniji-objavi ponovo dolazi utjelovljeni Sin Božji, koji je radi nas prinio za žrtvu svoj vlastiti život. Htio je, da nas otme ropstvu uz cijenu vlastite krvi. Nije to bilo oslobodjenje iz Egipta ili babilonskog sužanjstva, nego izbavljenje od svakoga bezakonja (anomia), t. j. od svakog kršenja moralnog zakona, od grijeha. Očišćeni prolivenom Kristovom krvlju kršćani su postali Kristov posjed, njegov stečeni (izabrani) narod, novi Izrael, koji nastoji vršiti kršćanske kreposti. - Za Pavla je Crkva NOVI IZRAEL. Na apostolskom saboru u Jeruzalemu izraz "izabrani narod" upotrebio je sv. Jakov, glavar hebrejske crkvene općine u Jeruzalemu i primjenio ga na kršćanski narod (Dj. ap. 15, 14).

15 Apostol Pavao nalaže Titu, da ovaj nauk propovijeda: "govori, potiči i kori". Duhovni pastir u nastojanju oko spasenja povjerenog mu stada mora upotrebiti svu svoju vlast i ugled.

U smislu ovih opomena svetkovanje Božića je obnova života i čekanje nebeske slave.